

**ЕКОНОМІКА, ФІНАНСИ, ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ,
МАРКЕТИНГ, МЕНЕДЖМЕНТ**

УДК 330:011.5

**ІННОВАЦІЙНИЙ АСПЕКТ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ
ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ПОВОЄННОЇ УКРАЇНИ**

Автори – Ірина Бараннік¹, студ. гр. МЕН-20 ст.,
Юлія Цегельник², студ. гр. ЛОГ-19

Науковий керівник – доц. каф. менеджменту, управління проектами
і логістики Тетяна Котуранова³

¹barannik.irina18@gmail.com, ²12923408.tsehelnik@365.pgasa.dp.ua,
³koturanova.tetiana@365.pgasa.dp.ua

Придніпровська державна академія будівництва та архітектури

В сучасних умовах та впродовж наступних повоєнних роках для українських підприємств головною проблемою буде виступати відбудова та розбудова зруйнованих українських міст, населених пунктів та підприємств.

Багато підприємств різної форми власності та діяльності потрапили під обстріли й частково чи зовсім не в змозі продовжувати свою діяльність. Частина територій України опинилася під тимчасовою окупацією або перебуває в безпосередній близькості до бойових дій, що погано відбивається на діловій активності будь-яких підприємств.

Але у світі є багато прикладів вдалої інноваційної та креативної відбудови знищених у наслідок воєнних дій чи природних катастроф міст та підприємств. До того ж, у більшості випадків відбудова приносить інші риси та можливості створення чи відновлення підприємств, які відповідають новим стандартам, вимогам та потребам ринку [1].

Однак хочемо зазначити, що у післявоєнний період (а він обов'язково наступить) істотно зростає роль інноваційної діяльності як із ефективних способів подолання кризи та зруйнування. У післявоєнний час для українських підприємств максимально важливо переосмислити зміни, які будуть відбуватися навколо, оцінити негативні фактори, знайти свої сильні сторони, побачити нові можливості.

Інноваційна діяльність в цих умовах може забезпечити вітчизняним підприємствам конкурентні переваги та служити специфічним інструментом подальшого розвитку.

Звісно, воєнні дії негативно впливають на функціонування українських підприємств: спостерігається спад чи взагалі припинення основної діяльності, уповільнення чи відмова від інноваційних процесів.

Але треба дивитися у краще майбутнє і не відмовлятися від інноваційних цілей та перетворень.

В даний час менеджерам та керівникам підприємств треба максимально переосмислити зміни, які відбуваються навколо, оцінити негативні фактори, знайти свої сильні сторони, побачити нові можливості. Інноваційна діяльність у цих складних умовах забезпечує підприємствам конкурентні переваги, служить специфічним інструментом подальшого розвитку.

Значення інноваційної діяльності для вітчизняних підприємств в умовах повоєнної України можуть проявлятися у наступному:

- 1) дозволити адаптуватися до сучасних умов з найменшими витратами;
- 2) бути однією з головних умов виживання у післявоєнний період, конкурентної боротьби, і навіть джерелом розвитку;
- 3) сприяти підтримці ефективності діяльності;
- 4) дозволить зберегти фінансові результати, забезпечуючи надалі їх покращення;
- 5) підвищити імідж підприємства, його конкурентний статус тощо.

Досвід післявоєнних підприємств свідчить, що інновації не тільки потрібні, а неминучі та можуть бути керовані. У цьому особливе місце у системі управління має відводитися управлінню інноваційної діяльністю. Це може досягатися з боку менеджменту чи керівництва підприємств за допомогою системного процесу організації інноваційної діяльності [2].

А саме:

- у реалізації певних інноваційних заходів, вкладених у відновлення;
- збереження та зміцнення конкурентоспроможності підприємства;
- забезпечення стабільності за умов повоєнного чи післявоєнного становища, а надалі й економічного зростання.

Також слід відмітити, що до основних принципів управління інноваційною діяльністю в умовах повоєнного та післявоєнного положення належать:

1. Терміновість реагування. Оскільки різноманітність складних та кризових явищ сучасних українських підприємств, які з'явилися внаслідок війни з російською федерацією приносить безліч проблем, то потрібно швидко реагування на зміни та потреби споживачів. Тому чим раніше будуть застосовані інноваційні механізми тим більш великими можливостями до відновлення буде мати підприємство.

2. Адекватність реагування на ступінь реальної загрози для підприємства з погляду інноваційної діяльності, фінансової рівноваги.

3. Повнота реагування – повна реалізація внутрішніх можливостей виходу підприємства на нових шлях розвитку та виходу з кризового становища.

4. Орієнтація на досягнення успіху за допомогою інноваційного розвитку.

5. Чітке орієнтування на інновації навіть у складних ринкових відносинах.

6. Оцінка стратегії подальшого інноваційного розвитку.

Таким чином, можна сказати, що для отримання позитивного ефекту від інноваційної діяльності в теперішньому та майбутньому періодах керівництво або менеджмент українських підприємств повинні бути готові до майбутніх змін.

Список використаних джерел

1. Антоненко Е. В., Гарафонова О. І. Інновації як інструмент розвитку антикризового управління організацією. *Бізнес Інформ*. 2019. № 9. С. 110–116. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-9-110-116>

2. Гурова В. О., Садекова А. І. Інноваційна трансформація підприємства як засіб подолання кризи. *Економіка і організація управління*. 2016. № 2. С. 55–60.